

[Holmberg.]

egentlig i vægtafgift? De tal, jeg nævner her, er måske nok bekendt for de fleste, men det skal alligevel nævnes, hvad de betaler. En såkaldt stor lastvogn betaler ca. 6.000 kr. i vægtafgift, og har den anhænger, hvad den i almindelighed har, så betaler den 9.000-10.000 kr. Det vil altså sige, at de relativt få større vogne, vi har, betaler 40-50 mill. kr. i årlig vægtafgift. Jeg synes, det er ganske nyttigt lige at gøre op, om det så vil være rimeligt at lægge større beskatning på dem. Det er klart, at vi må drøfte det, men det vil altså ses, at af det samlede provenu på ca. 500 mill. kr. betaler et meget lille udsnit ca. 50 mill. kr.

Så kan ministeren selvfølgelig til enhver tid sige, at de alligevel betaler for lidt i forhold til vejsliddet. Jeg tror da gerne, at en personbil, der betaler ca. 300 kr., nok betaler forholdsvis mere end lastbilen, men det kan vi måske gøre op på den måde, at det også er helt rimeligt.

Så henvises der endvidere til udenlandske forsøg; således skulle nogle amerikanske forsøg vise, at en stor lastbil slider op til 10.000 gange så meget som en personbil. Hertil kunne jeg komme med mange kommentarer, og i alt fald den, at papir er jo tålmodigt. Skulle vi prøve at gøre regnestykket op, idet vi går ud fra, at personbiler nogenlunde betaler det, de bør, med de 300 kr. i forhold til det vejslid, de forårsager, så giver det ifølge de amerikanske forsøg 10.000 gange 300, altså en vægtafgift af en lastbil på ca. 3 mill. kr. årlig. Det er bare et regnestykke, man kan stille op ud fra det talmateriale, vi har fået. Det ville i alt fald blive dyrt for den statskasse, som ingenting ville få, og så skulle vi til at betale for transporten på en anden måde, f. eks. med DSB, som vi jo ved giver underskud. Jeg indrømmer, at naturligvis er der ingen, der drømmer om noget så drastisk, men jeg har bare villet nævne dette talmateriale. At vi så vender tilbage til det i trafikkommissionen, er klart, men på den anden side vil jeg med det samme tilføje, at det beløb, de i øjeblikket betaler, ca. 50 mill. kr., synes jeg egentlig ser ret fornuftigt ud, og selv med en klækkelig forhøjelse ville det jo egentlig bare være en dråbe i havet i forhold til de samlede motorafgifter.

Men inden jeg forlader spørgsmålet om vejene, vil jeg gentage, at jeg er enig med ministeren i, at vi egentlig mangler motorveje. Det er rigtigt, at der er planlagt mange og vedtaget mange, og det er også rigtigt, at vi mangler penge til at gøre dem færdig; i alle tilfælde hurtigere færdig; end det i øjeblikket sker. Hvordan kan vi så klare det spørgsmål? Ja, der blev jo i 1967-68 i alt brugt 1.760 mill. kr. til veje i Danmark, heraf ca. 480 mill. kr. til motorveje og hovedveje. Hvis den nuværende beløbsramme skal kunne holde med en lille stigning op til et par milliarder kr. og vi stadig tager det samme forhold, så bliver der ca. 500 mill. kr. tilbage, som staten har rådighed over. Ministeren mener så, at en anden fordeling kan blive nødvendig, for at staten kan komme til at råde over et større beløb, og det må jo forstås på den måde, at refusionsprocenten bliver nedsat både til amt og kommune, og så er jeg helt overbevist om, at ministeren og enhver er klar over, at vi begynder at bevæge os på et meget vanskeligt område. Jeg vil ikke lægge skjul på, at det princip, der indtil nu har været gældende, altså antal indbyggere og antal kilometer vej i landkommunerne, er et godt princip. For amtets vedkommende er det et andet princip; dér er en refusionsprocent på 75. Det kunne aldrig falde mig ind at komme ind på disse refusionsprocenter, men hvis det er tanken, at de fattige landkommuner skal til at betale noget mere, for at staten kan spare nogle penge, så vil jeg betragte det som noget forkert, men jeg er altså overbevist om, at det heller ikke er ministerens mening, og så vender vi tilbage til det ved senere drøftelse.

Så er det blevet sagt både af den nuværende og af de tidligere trafikministre, at det er meget svært for staten i det hele taget at budgettere, da man knap nok ved, hvor meget den skylder amt og kommune. Men det er nu næppe helt rigtigt, for den nuværende fordeling har jo stort set været den samme igennem mange år; men vi drøfter det senere.

Jeg vil alligevel sige til ministeren, når vi nu drøfter spørgsmålet om motorvejene og vi mangler penge dertil, at det klarer vi nok på denne måde, men måske ville det alligevel være rimeligt, det hele taget i